

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, úti. Fried Józsefne úrnő házában,
hová a köziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilv. közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Szentes képviselőtestületéhez.

Szentes város képviselőtestülete közgyűlést tart ma, az első a f. évi szeptember 30-án lefolyt polgármester-választás óta és alkalomszerűnek látjuk, e közgyűlést, a városi képviselő-testülethez intézett néhány komoly, figyelemzéstől szóval bevezetni.

Hónapok óta — mert már a választást jóval megelőzően kezdődött — folyik nálunk lelkiismeretlen, könynyelmű, mondhatók bűnös izgatás a megválasztott polgármester személye, a választás óta ennek törvényessége ellen. Akik, a szentesi nép nevében, a városi képviselőket a fölttes hatóság elleni lázongásra szítják, felbátorítva az által, hogy őrijongó indulatok szertelen kitérősei a közbeke és közrend hivatott őrei által még figyelemre sem lesznek méltatva, immár oda jutottak, hogy a kormányt is belevonják bűnös izgatásuk keretébe. Olybá tüntetik fel a népet, mint amely még a belügyminiszternek a polgármesterválasztást esetleg jóváhagyó határozatát sem fogná tiszteletben tartani és még ily felsőbb jóváhagyás és megerősítés dacára is kész volna küzdeni a törvényesen megválasztott, állásában megerősített polgármester ellen.

Mi és velünk mindazok, akik ismerjük a tehetetlen düh ezen lázongó kitérőseinek teljes értéktelenségét, akik számot vetünk országos törvényeinkkel, melyeket e hon minden polgára, álljon bár a legfelsőbb polcon a trón zsámolyánál, tiszteletben tartani köteles; mi, akik tudjuk, hogy e törvényekben megvan az erő is ahhoz, hogy maguknak érvényt, tiszteletet szerezzenek; a magunk részéről nem fektetünk semmi súlyt a lelkiismeretlen békebotok üzemlére és tudjuk, hogy a törvény szigorú megtartásával történt polgármester-választást sem ők sem semmi más földi hatalom nem fogja megsemmisíteni. — Azonban sajnálkozással látjuk, hogy a képviselőtestület egy része vakon indul a hangzatos szó után, mely minél durvább, annál jobban hat azokra, akik nem szeretnek a maguk eszére támaszkodni.

És mert ezt tudjuk: van a mai közgyűlés küszöbén a képviselőtestület ezen félrevezetett tagjaihoz néhány komoly szavunk.

Nem üres feltevésekből indulunk ki, hanem tényeket sorolunk fel.

Ugyan volt-e már eset, hogy a képviselőtestület minden egyes tagja tanácsot üljön a maga józan eszével és gondolkozzék a föltt: hová vezet vajon az erőszakos izgatás? Mi célja

lehet az örökös háborgásnak, békebotlásnak? Volt-e az izgatók ámitása után indulók közt bár egy, aki egy kissé a mélyére igyekezett volna hatni a dolgoknak, kutatva az okot, amely a köztünk dúló közéleti harcot támasztotta és egyre szítja?

Kételkednünk kell, hogy kijárt volna bár egy ilyen, mert ismerjük Szentes népének józan felfogását minden oly kérdésben, amelynél ítéllete előre, mesterségesen, külbefolyással megvesztegetve nincsen; — bizonyos hát, hogy az általunk felhozott kérdéseket még nem vetette fel önmagának senki és csak ebből magyarázható, hogy a nagy tömeg vakon megy azok után, akik könnyenhivésést olyan sikeresen tudják felhasználni öntös céljaikra.

Pedig ha csak egy is kerül abban a vak táborban ilyen, aki felveti magának e kérdéseket, lehetetlen, hogy a választ is meg ne találja rá nyomban.

Nem kell messze mennie, hogy meggyőződjék: mennyire vak eszköz volt eddig egy ember kezében és ahogy e meggyőződésre jut, bizonyára ott is hagyja azt az embert, aki Szentesnek nem jóakarója, hanem veszedelme.

Vegyük csak az eddigi tényeket, egészen ridegen, ahogy történtek.

TÁRGA.

Csongrádvármegye főispánjai.

Tekintettel a vármegyei rendszer fejlődésre.

(Irtta: Zsilinszky Mihály, megjelent a „SZAZADOK” című folyóirat f. évi 8-ik füzetében.)

(Is) Történetírásunkban páratlan eset bizonyítható, hogy egy főispán, kivált ha amennyi közéleti bajjal kell megküzdenie, mint Zsilinszky Mihálynak, roppant hivatalos teendője mellett még az irodalom és plane emel egyik legfértaszóbb ága: a történetírás művelője is legyen és hozzá, elmerülve a régen multak kutatásába, hivatali elődjéi történetének a megírására adja magát; munkát, fáradságot, időt nem kímélve, felkutatva a levéltárak poros aktáit és azokból olyan adatokat gyűjtson halomra, és azokból olyan egyszerű, történetirói becsü munkába, amelyek létezéséről eddig a kormányzásra bízott vármegyében senkinek sejtelve sem volt, — alakokat, egyéneket elevenítsen meg, akik hogy valaha szerepet játszottak vármegyéink történetében, csak most, az őr által közrebotott nagyobb becsü munkából lesz köztudomású.

Valóban, az a kiváló munka, amelynek első közleménye a fenti cím alatt jelent meg vármegyéink főispánja: Zsilinszky Mihály tollából a „Szazadok” f. évi 8-ik füzetében, a legújabb irilat azokra, akik e mű íróját — akár sértett egyéni hiúságból, akár mert öns céljaik akadályát látják benne, akár ma-

ganbosszúból, a legnemzetlenebb módon támadják untalan: mert bizonyosságul szolgál arra, hogy a megtamadott mennyire semmibe veszi e durva támadásokat, mily kevéssé hagyja magát általuk az ő munkásságában zavarni, abban a farsztó, nehéz, sokoldalú munkásságban, amelyet rea egyrésztől hivatalos kötelességének pontos és lelkiismeretes teljesítése ró, másrésztől pedig saját becsüvágya, kutatás-szomja, nemes történetirói ambíciója kielégítéséül önként vett magára.

Amig egy féktelenül dühöngő had tombol, gyanusit, vadól körülülte és titkos, nemtelen aknamunkával igyekszik megrendíteni iránta a kormánybizalmat, ő esendően, zajtalanul halad előre a maga útján, egyenesen, megfélemlíthetetlenül, el nem tantorulva egy pillanatra sem és sokféle hivatalos teendője mellett még elég időt talál arra is, hogy elmerüljön a multba és onnan a rég feledett, elnyomult kinekek gazdag sokaságát hozza fel, ezeket egy szerves egészbe öntse, velük történetírásunkat gazdagítsa.

Hogy a történetiró Zsilinszky Mihály, ahogy érdemei révén a kormánybizalom a főispáni méltóságra emelte és vármegyéink élére állította, érdeklődni fog a kormányzásra bízott vármegye multja, különösen pedig hivatali elődjének kilte, viselt dolgai, közszereplésük iránt — ez várható volt. De remélni se mertük azt, hogy a vármegyében mesterségesen szított bűnös izgatások folytán soha nem szünetelő közéleti harcok közepett,

amelyek éberségét, munkásságát ezertel vez-sziki igénybe, e minden szereplőre atragadó izgalomban is találjon annyi időt, annyi nyugodalmat irodalmi munkásságra, amennyit a farsztó adatkutatás igényel és ily — aranylag rövid idő alatt ne csak összegyűjts, de fel is dolgozza, közre is boeasssa vármegyéink multjának történetéből azt a részt, amelynek első közleménye im megjelent és amely az okmányilag kipuhatolható összes volt főispánok sorrendjét, munkásságukat, befolyásukat e vármegye beletérés öléli fel, a megyei rendszer keletkezésétől egészen napjainkig.

Pedig nem pusztán vazlatos története az vármegyéink volt főispánjainak, amit Zsilinszky Mihály megirt és közreboeasit, hanem kimerítő, alapos munka, amely a vármegyéink keletkezésének és fejlődésének, szervezésének és alakulásainak történetét, valamint azok államjogi jelentőségének méltatását is föleléli.

Mindjárt a „Szazadok” f. évi 8-ik füzetében megjelent első közlemény 3 részre van tagolva. Az első rész tárgyalja a vármegyéink történetét keletkezésüktől a mohácsi vészig. A második rész már egyenesen Congrádvármegye volt főispánjainak van szentelve a tatarjárastól 1347-ig, míg a harmadik rész a vármegye azon kori fekvésének és nagyságának, továbbá az 1414-től 1501-ig volt és okmányilag kipuhatolt főispánok történetének van szentelve. (Folyt. köv.)

Szentesnek Sarkadi Nagy Mihály volt a polgármestere. Az általános tisztújításkor egyhangulag lett megválasztva, bizonyosságul annak, hogy e tisztre *párthülöntség nélkül* elég alkalmasnak találtott.

Nem volt ugyan egészen önálló a cselekedeteiben, de hát — ember nem születik hiba nélkül és bizonyos mértékben meg volt Sarkadi Nagy Mihályban az önállóság, vagy legalább az ez után való vágy, amely gyengéit türhetné tette.

Ha ez nincsen, ha őt az a párt, amely most Tasnádyt megválasztotta, a város első tisztviselői állására elég alkalmasnak nem tartja, úgy bizonyos, hogy megválasztása nem lett volna egyhangú. Ez csak elég világos és megérthető mindenki.

Sőt mellőzhető is lett volna az esetre a megválasztatása és lett volna már akkor más a város polgármestere.

Sarkadi Nagy Mihály megválasztását tehát az egész képviselőtestület megelőzésekkel fogadta. Biráljuk fogatkozásait, iparkodunk a közigazgatás javításá végett tevékenységet önállóbbá tenni, de egyébként azzal, hogy ő és nem más a város polgármestere, ki voltunk békülve.

Sima Ferenc is ki volt békülve ezzel a választással, sőt dicsőségének tartotta, hogy az egyhangú volt. Neki nagyon tetszett, hogy Sarkadi Nagy Mihály a polgármester, mert ő még annyi önállóságot sem látott benne, mint mi, hanem inkább olyan vak eszközként hitte, aki kész-köteles szolgaként fogja mindég azt tenni Szentés adminisztrációjában vagy közügyei intézésében, amit ő akar és soha nem fog merni vele ellenkezésbe jönni.

Nos, a dolog jól is ment mindaddig, amíg Szentesnek egy nagyon vitális érdekét érintő ügy, a vasútügy nem került szőnyegre.

De mi következett be akkor?

Sima Ferenc, hogy egyéni bosszúját hűtse, egyszerre egészen ellene fordult a vasútkérdésnek. Rövid idővel azelőtt még pusztán az egyenes irány betartása esetén megszavazta volna ő is, *megszavaztatta* volna azokkal is, akikhez e komoly szavakat intézzük, *feltétlenül* a 60.000 ft hozzájárulást a vasútépítéshez.

Közben örületes dühvel fordult a főispán ellen, gyűlölni kezdte azt, aki nem akarja elismerni az ő helyi nagyhatalmasságát, kapóra jött hát neki az, hogy Szentes közgyűlésének első határozata nem törvényes formák közt hozott és az ügy újabb tárgyalásánál már merőben ellene fordult annak, képtelen megszorításokhoz, feltételekhez kötve a 60.000 ft megadását.

Es az a többség, amely vakon, gondolkodás nélkül megy utána, nem kérdezte tőle, nem vetette fel önmagában sem a kérdést: *miért szavaztatta volna hát meg Sima Ferenc velünk előbb pusztán az egyenes irány feltételével a hozzájárulási összeget?* És ha az akkor Szentes érdekében volt, miért nincsen most is városunk érdekében?

Hiszen az első megszavazástól a másikig magában a vasútügyben mi változás se esett. Görbének volt az tervezve akkor is, most is; és akkor épp oly kevésbé tudtuk: mit ad a kormány hozzá, egyesül-e velünk a meglévő két érdekelttség vagy nem? — mint most. Mindez akkor senki sem kérdezte önmagától, sem Sima Ferenczről, csak mentek vakon utána.

Csak Sarkadi Nagy Mihály nem volt akkor a vakok közt.

Őt Szentes érdeke vezette ebben a kérdésben és ha jónak látta a 60.000 ft megszavazását először feltétlenül, másodsor is csak ilyennek kellett azt látnia. De abban a percben, ahogy a maga szemével látott, ahogy a maga józan eszével akart gondolkozni, szükségképpen összekötésbe kellett jönnie a polgármesterségét támogató Sima Ferenczel, aki a magán kívül más véleményét meg nem tűr semmi kérdésben.

A vége ezen összekötésnek köztudomásu. Sarkadi ott hagyta a polgármesteri széket abban a pillanatban, ahogy Sima Ferenc az ő vak táborával egy Szentes érdeke ellen törő határozatot kimondására akarta kényszeríteni.

Hogy ezért hagyta ott a polgármesteri állást: ezt maga megirta egész nyíltan és leplezetlenül a lemondó levelében.

Ki buktatta hát meg Sarkadi Nagy Mihályt?

Sima Ferenc és nem egyedül ő, hanem azok segélyével, hozzájárulásával, akik a kezében csak *vak eszközök*, de akiknek azzal kötözi be az ügyes demagóg a szemüket, hogy untalan a fülükbe harsogja, milyen *önálló, független gondolkozó, szabadságszerető polgárai* ők Szentesnek.

Ma változott a helyzet, ma Tasnády Antal dr. a polgármester, aki már *semmit sem eszköze* Sima Ferencnek, természetes tehát, hogy ezt is meg akarja buktatni, mert ez egyenesen az útjában van az ő önszerveinek.

És ti, Szentes város képviselői, akiknek olyan nagyon hizeleg az, hogy egy demagóg az egekig magasztal benneteket, ti ismét *csak eszközök* voltátok a kezében. Semmik, akiket abban a pillanatban eldob, a hogy nincs reátok szüksége.

Mert nem Szentes népe az az eszköz. Szentes népe miatt ugyan lehet polgármestere a városnak akárki. Nem választja, hát nem is törődik vele. Az eszköz tehát az a tábor, amelyet ma Balogh János mellett hajszolnak akcióba, de amely Balogh János ellen is ellene fordulna, *még ha polgármester volna is*, abban a pillanatban, ahogy csak egyetlen egy kérdésben is ellenkezésbe merne jönni Sima Ferenczel; mint ahogy ellene fordult Sarkadi Nagy Mihálynak is.

Ezt a szomorú tényt kívántuk megértetni a városi képviselőtestület

minden tagjával a ma kezdődő közgyűlés küszöbén.

Nem féltjük a polgármestert, hogy szilárd kézzel tartja a kormányzás gyeplőjét és meg fogja tudni lékezni a törvénytől lázongókat, akárkik legyenek is. A törvény elég jogot és hatalmat biztosít a részére, hogy ezt megtehesse.

De igenis féltjük városunk jó hírnevét, féltékenyek vagyunk arra, hogy azt ország-világ előtt senki meg ne hurcolja, gúny, neveltség és megvetés tárgyává ne tegye.

Ezért fordulunk a képviselőtestület minden tagjához a kéréssele, hogy ne hazug próféták szava után induljon, hanem vessen számot önmagával és a város javát tartsa mindenek fölött valónak!

Mi igaz hát? A nyájás vagy nyájatlan olvasó, ha clovasta a »Szentes és Vidéke« f. évi 91-ik számában a fogyasztási adóberlet idej vesztéségre vonatkozó adatokat, melyek szerint Szentesben pedig július hóban 1300 frtot, augusztusban pedig 2200 frtot fizetett rá — és összehasonlítva ezzel a »Szentesi Lap« f. évi 136-ik számának ugyancsre vonatkozó adatait, amelyek szerint a mi állításunkkal szemben az van egyenesen kimondva, hogy *hazudtunk*, mert júliusban *csak 203 frt 50 krt*, augusztusban pedig *csak 628 frt 59 krt* kellett a városnak ráfizetnie, ami azonban fődözetet talált már az október végeig befolyt 1668 frt többletben, mert állítólag *ennyivel* többlet szállított be a kezelő a város közpénztárába, mint az esedékes hasznóbér, — ha — mondjuk, az olvasó ezt clovassa, önként merül fel benne a kérdés: *Melyik igaz hát a kettő közül? Mit higyjek? Ráfizettünk a fogyasztási adóberletre vagy nyertünk rajta? S a kétújság közül ugyan melyik hazudik hát?*

A kérdésekre — amennyiben szavahihetőségünket és hírlapiról tisztességünket közlőre érdeklük — nyomban megadjuk a választ, mert nem csupan clovunk az, de nyíltan hirdetjük is, hogy amely hírlap ily nagyfontosságú kérdésben ferdenit mer, hazudozik és valótlán, legből kapott adatok alapján vádol, *nem méltó a közönség bizalmára*, mert az ilyen hazug vádaskodás a legnagyobb tisztességtelen, ség volna.

Adataink azonban teljesen megbizhatók most is és épp azért kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy az igen tiszteltem méltó (?) »Szentesi Lap« *hazudik* most is, amikor valótlán, *legből kapott* a datokkal igyekszik élet venni a mi közleményeinknek, nyilván *csak azért*, mert azok úgy a városi tanácsnak általa becézett tagjaira, valamint az adókezelőre kompromittálók.

Mert a *való* tényállás, melyről a város minden adófizető polgára okmányilag is könnyen meggyőződhet, ha egy kis fáradságot nem kímél tőle, a következő:

A f. évi augusztus hó 1-én lett volna fizetendő a bérösszeg július hav esedéke, 3166 frt. — E helyett azonban ezen esedéket csak augusztus 20-án fizette be a közpénztár az állami adópénz-

tárba és elkor is csak 1865 frt 50 kr. állott rendelkezésére a »Szentesi-vidéki takarékpénztár«-nál levő azon betétkönyvecskékben, amelyre a fogyasztási adókezelő által naponként befizetett jövedelmet elhelyezni szokták. Ebben a hóban tehát *több mint 1300 frtot* fizetett rá a város a bérletre, mely összeget a tanács, egy augusztus huszadika után tartott gyűlésében, 1824/1891. számú határozatával *utólagosan* utalványozta ki, az előre nem látható kiadások terhére.

A f. évi szeptember 1-én lett volna fizetendő az augusztus havi 3166 frtos bérosszeg-csedék, ekkor azonban, a fentvezetett takarékpénztári könyvecskén, csak 966 frt. 66 kr. állt a közpénztár rendelkezésére, a nélkül, hogy az előző hónapban általa előlegezett 1300 frt megtérült volna. Ezért kellett tehát ebben a hónapban ismét 2260 frttal pótolni a bérosszeget, vagyis, a fentvezetett két hónapban *együttesen 3500 frttal*, mely összeg még sem térült vissza a közpénztárnak.

Szeptember és október hónapokban aztán befolyt ugyan az esedékes bérosszeg, sőt 1—2 száz forinttal több, de nem ám 1668 frttal, mint ahogy a »Szentesi Lap« hazugul állítja.

Mar most aztán, így tudva ezeket a dolgokat, bizonyosan nem lesz nehéz az olvasónak kitárgyalni: Mi hat az igaz? Azé, amit ez úgynem mi mondunk el, vagy az, amivel a »Szentesi Lap« a mi állításaink élét élvenni igyekezett?

A válasz iránt, amit erre a kérdésre léki magának adhat, nincsen is semmi kétségünk, nem lehet az más, mint:

Az a szűr *minden cifra* ugyan, mint ahogy minden hazudozás az, de nem a »Szentesi és Vidéki« szűre, hanem a »Szentesi Lap«-é. Hát csak viselje, mi nem irigyejük tőle.

A Sima Ferencz rémlátásai.

Völgér azt mondja egy iratában: »Inkább akarek megvetetni, mint kinevetetni.

A neveltségű vált ember a legszámadóbb teremtés a földön, mert annál neveltségűbb valik, minél komolyabban akar látszani.

Nos, Sima Ferencz is nagyon neveltségű lényé kezd össztöporodni mert neveltségű, nem is veszeljes többé.

Csak közelebb mutatunk rá diühének lélektani okára. Ennek a tiszteletre méltó úrnak semmi sem fáj úgy, mint a mellőzöttség, képzelt nagyságának semmibe vévése.

A főispán deris nyugalma, zavartalan tevékenysége és kötelességűdása örületes hozza Sima urat. Gyötrelmes rémlátokat lát: igaztosságában agyremek gyötörök, mikől nem képes szabadulni, — akár egy ideges vén asszony a boszorkány-nyomástól.

Mindent, amerre tekint, amire gondol, a főispán látja, képzeli maga előtt, ezt az ő veres posztóját, mely vérbe füröszt a szemét és neki vadítja hazugságnak, rágalmazásnak, ahogy csak a nevé is említeni hallja.

Ma odaképzeli azt a gyüllött főispánt a falvakba, kortesnek: holnap polgármesterré választás előtt a közelebbi Szentese, holnapután meg már miniszter-kereső és informáló útasnak.

Lázás rémléteben aztán leírja a főispán titkos gondolatait, érzelmeit, szándékait — természetesen azért, hogy a jámbor olvasóval is elhitesse azt, amibe egy szó igaz sincs, ami pusztán az ő örületes diühének beteges fantazmagóriája.

Maga mindég ideges lévén, észre se veszi, hogy a főispán ezalatt nyugodtan végzi napi teendőit és legelőbibe ha mosolyog az ő legbensőbb titkainak ilyenét kalandor árulója felett, tudván, hogy: aki neveltségű, az nem veszeljes.

Ugyan, kedves olvasó, vedd elő példátul a »Szentesi Lap« f. hó 8-iki és 10-iki számait, olvasd el ott a főispán budapesti utazásáról és cselekedeteiről szóló mesét, melyet Sima Ferencz rémlátása, a gyengek és buták számára *kieszelt*.

Aztán, ha ezt elolvastad, vedd tudomásul az egyszerű tény, hogy a főispánnak, a meseben elmondott időben, eszéágában sem volt Budapestre utazni.

Az egész közlemény tehát, az első betűtől a legutolsóig, szándékos ámitás, *neveltségű* hazudozás.

A főispán nem járt Budapesten, nem informált sem belügyminisztert, sem mást, mert erre szükség nincsen. A szentesi polgármester-választás csak Sima Ferencz nagy esemény. Akik távolról nézik azt, mint akár a belügyminiszter is, csak kacagják az itt Sima részéről folyó béka-egér harcot.

A főispán — biztos tudomásunk szerint — múlt szombatban dében, és pedig szent Mártonig Sarkadi — volt polgármester társaságában, Homoktól pedig a Kétegházára utazó Beniczky Géza és neje társaságában Békés Csabára utazott, ahol gazdasága ügyeit intézte el.

Szegény főispán! Vajon sejtette-e, hogy amíg ő Csabán állampolgári kötelességét teljesítve, csendesen fizetgeti az adóját, az öröndös Sima Ferencz őt Budapestre utaztatja és olvasónak emeséli, hogy a Csabán időző főispán egyazon időben titokzatos boszorkánymódon Budapesten beszélt a belügyminiszterrel!

Micsoda lelkiismeret lehet az, amelyet ilyen rémlátások gyötrennek, amely idáig képes súlyedni — a hazugság-gyártásban?

Mily gyötrelmes lelkiállapot, amely — hogy Szentese becsületén, jámbor népet feligazgassa az igaztól lenéző főispán elien — hazugul, ámitási cselekedet, beszélteti, cselekedtetni a gyüllött férfit, saját tetszése szerint.

Milyen foka a peridiánus kell ahoz, hogy valaki világos, ellenkező tényekkel szemben ilyeneket írjon: »Zsilinszky főispán azért utazott fel Budapestre, hogy a belügyminiszterrel tanácsot kérjen, miként lehessen Stammer úr polgármesterét felavatni...« »Azért utazott fel, hogy Szalavszky államtitkár véleményét kikérje, mit kell Szentessel tenni...« »Utazásának másik célja, hogy a Haris-házat a csongrád-megyei gazdasági gyűlésnek megvárosolja...« »Zsilinszky főispán Budapestre utazott *referálni* a belügyminiszternek...« »amint mi értesülve vagyunk, Zsilinszky a belügyminiszter *külön felhívására* utazott fel...« stb., ahogy ez három hasabon át nagyon elmesélve a hiszékeny olvasónak, hogy mi mindent cselekedett az ellenünk összeesküvő *stebéltelen* főispán (aki akkor Csabán volt) Budapesten!!!

No, kedves magyarom, akit a világos tényekkel szemben meg a hazugságok ilyen durva szörvényével is jól lehet tartani, el lehet ámitani, — bizony nem érdemlessé jobb sorsot, mint hogy Sima legyen a prófétád, mert akkor olyan a gyömről, hogy nem veszi be a igazságot.

A főispán, ahogy bétűn Csabáról hazazekert és meghallotta, hogy Sima Ferencz boszorkánysága Budapestet járatta meg vele, csak mosolygott a rémlátó fölött.

Mert valóban, Sima Ferencz egészen jól dolgozik arra, hogy neveltségű legyen. Gyötöröde igazalmában már rémlátokat lát és megálmolja, hogy a miniszter *felhívta* a főispánt; látja ott járnai a gyüllött alakot a miniszteri elfogadó terem parkettjén, hallani véli hangját, deliriuma még a szót is megérti, amit beszélnek és ezt a lázas álmat leírja és lenyomatja a »Szentesi Lap« türelmes papírosán, hogy gyenge fejű, hiszékeny embereket riogasson vele.

Valóban, ez már *neveltségű* igaztosság!

Akit az ellenfél földre tepert, az még

talpra állhat valahogy, lehet belőle számottevő ember is.

De aki neveltségű teszi önmagát, azt senki sem képes többé feltámasztani.

Nem és nem!! Soha, soha!!!

Ujdonságok.

Szentes, 1891. november 12.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete ma tartja f. havi rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozata összesen 26 ügyet ölel fel. E tárgysorozatból, mint nagyobb fontosságúakat, emeljük ki a következő ügyeket: Az 1892. évi költségvetés megállapítása iránt határozathozatal. — A nagymélt. m. kir. belügyminiszternek 66527./III. b. sz. a. keit rendelete Szentes város újonnan alkotott szervezési szabályrendeletének módosítása iránt, a marhalevelék kiállításáért a főkapitány díjazásának megállítására vonatkozólag. — Burián Lajos városi ügyész indítványa az árpádpénztári tartalék-alapnak árva és szegény-menház létesítésére fordítása tárgyában. — Csongrád-megyei közigazgatási bizottsága fegyelmi választmányának dr. Mikecz Ödön főjegyző ellen elrendelt fegyelmi ügyben hozott határozata. — A bor- és hús-, valamint a sör- és cukorforgalmazási adóbeli befolyó jövedelemnek a kincstártól való bérbevétele iránt a kincstári képviselővel tartott tárgyalás eredménytelenségéről küldöttjei jelentés. — Sima Ferencz és társai felebezése a városi tanácsnak a fogyasztási adóügyben hozott 2287./891. sz. határozata ellen. — Az Eperjes-széiben felépíttetni elhatározott tanyai iskola telepéről F. Török Józseftől a város által megvásárolt földterületekre vonatkozó adásvételi ügy tárgyalása. — Dr. Pollák Sándor városi főorvos véleménye jelentése egy ideiglenes segédorvos alkalmazása tárgyában. — Szentes város legtöbb adó fizetői névjegyzékének az 1892. évre megállapítása iránt intézkedés. — Szathmari Ede ügyvéd kérvénye Horváth Gyula arcképének őrizet alá helyezése iránt. — Csongrád-megyei alispáni hivatalának 757./1891. sz. határozata ifj. Széll Imre városi közpénztári pénztárnok elleni fegyelmi ügyben. — Sulez Károly adóügyi tanácsnok kérelme az adópenztárnoki teendők alól való felmentése iránt a tanács javaslataival; egyszersmind intézkedés az adópenztárnoki állás betöltése iránt. — Sima Ferencz és társa felebezése a polgármesteri hivatal átadására és a polgármesteri fizetés kiutalványozására vonatkozólag hozott 2127. 1891. sz. tanácsi végzés ellen. — Látni való ebből, hogy e közgyűlés munkarendje kiváló fontosságú, nem pusztán azért, mert a jövő évi városi költségvetést is megkellitkeretében állapítani, hanem azért is, mert a város pénzügyeit közelről érintő ügyek, mint a rendőrfőkapitány évi fizetésének megállapítása, az árpádpénztári tartalékalapnak hovatfordítása és a fogyasztási adójavadalom újabb bérbevételeknek kérdése szintén most lesz tárgyalva s épp ezért hívjuk fel a városi képviselők figyelmét arra, hogy e nagy kérdések fontosságához mért komolysággal és nyugalommal igyekezzenek a tárgysorozatot letárgyalni, mert a szenvedélyesség rossz tanácsadó és alatta nem a város polgármestere fogna szenvedni, mint sokan — lelkiismeretlen igazságok folytán — balul hiszik, hanem igenis maga a város érdeke, amelyet a képviselőknek minden bajtól, veszedelemtől megóvni — legelső és legszentebb kötelességük.

— **Vasútunk vízszükséglete.** Lapunk egyik korábbi számában hírt adtunk már róla, hogy vasútunk gözgépeinek vízszükségletére a mai induláshoz kút sem nem elégséges, sem nem célszerű, mert nagy asványtartal-mával megrongálja a kazánokat. Elmlítettük ugyanakkor, hogy egy vasutasokból álló bizottság jart itt, amely a vízszükséglet fedezésének módozatát volt hivatva megoldani s hogy Zsoldos Ferenc üzlettelepét is megláto-gatta ez a bizottság a végből, hogy az artézi kút fúrasi munkálatait megtekintse és egyáltalán megkértsék, vajon nem volna-e — a fúrasi sikere esetén — ezen kút vízfölsége a ka-zánitáshoz elvezethető? Azóta, hogy ez történt, a Zsoldos Ferenc telepén az ar-tézi kút fúrasi sikerre vezetett és Zsoldos Ferenc hajlandó is, csekély ellenszolgálat fejé-ben, a vízfölsőleget átengedni. A f. hó 10-én ennek folytán újból itt jart nálunk a m. kir. állam-vasutak két kiküldötte: Kleinkhardt Ist-ván főmérnök és Wintergärtst osztaly-mérnök, akik aztán e város kiküldötteivel együtt újból kimentek Zsoldos Ferenc üzlettelepéhez, hogy most már a vízfölsőle-gnek a vasút céljaira való esetleges felhasználása ügyében a szükséges lépéseket meg-tegyék.

— **Közönös iparosok.** Helybeli iparos polgártársaink több ízben róttuk már meg, teljes jóakarattal, azért, hogy saját legválti-sabb érdekeik iránt sem viselkedjenek kellő érdeklődéssel. Így a meghirdetett kamarai kultagyalasztásra egyetlen egy iparos sem jelent meg a múlt hónapokban és a helybeli ipari érdekeket ma sem képviseli ennek foly-tán senki a szegedi iparkamaránál. A szen-tes-i iparosok e közönye, a választás er-edménytelenségének hivatalos felterjesztése foly-tán, tudomására jött a kereskedelmi minisz-ternek, aki ettől indítatva, a vármegyéhez intézett rendeletében, ennek a figyelmét hívja fel, hogy a választás sikere érdekében, hatá-skörében mindent megtegyen. A miniszter e rendelethez a szegedi kereskedelmi és iparka-marának is megküldött, amely aztán a f. hó 4-én tartott gyűlésében foglalkozva e kérdéssel, a kamara titkárát küldte ki hoz-zának, hogy itt az iparosokat értekezletre ösz-szehívja, őket saját érdekeik helyesebb felfo-gására buzdítsa. Kulinyi Zsigmond kama-rai titkár ennek folytán a f. hó 16-án érkezik hozzánk és az iparos-gyűlés az nap délután lesz.

— **Émlékeztető.** A szentesi polgári ol-vasókör ma délután 4 órakor, rendkívüli köz-gyűlést tart, a körvendéglősi állás ügyében. Ajánljuk e körülményt a körtagok figyel-mébe. — Csongrádmegye közigazgatási bi-zottságának f. havi rendes gyűlése 14-én délelőtt 9 órakor kezdődik a vármegyeház kistermében.

— **Szegény gyermekek felruházása.** Lé-lekemelő ünnepség színhelye volt tegnap dé-lután 2 órakor a helybeli izraelita elemi iskola, amikor a szegény sorsú iskolások segélye-zésére alakult egylet 25 szegény gyermeket ruházott fel teljesen új téli ruhával és csiz-mával. Az ünnepséget emelte az, hogy ez alkalommal Reis Samu dr. iskolaszéki elnök és Deutsch Miksa igazgató-tanító meg-ható szép beszédekkel intéztek a gyermekek-hez. Az ünnepségen csekély számú vendég volt jelen s az egyház lelkesze — mint ta-valy — most is távollétével tün-dökölt.

— **Ésküvő.** Lendvai Mór dr. fiatal földink, aki mint orvos néhány év előtt Zen-tan telepedett le, a f. hó 17-én vezeti ugyan-ott oltárhoz Brichta Irén kisasszonyt, Brichta Mór ottani tekintélyes nagyke-reskedő szép és művelt leányát.

— **Mit ajánlott Filó János a tisztelgőknek?** A Szentesi Lap f. évi 136-ik számá-ban olvassuk, tehát föltétlenül igaz-nak kell lenni, hogy nagytisztelű Filó János úrnál a hét folytán kettős családi ünnep volt. A Csongrádmegyei Híradó szerkesz-tője, Filó Tiharmé ünnepelte névnapját, a mindnyájunk által nagybecsült nagytisztelűt úr pedig 68-ik születésnapja évfordulóját. A ne-

vezett lap emondja aztán — és ebben nem is kételkedünk — hogy: lélekemelő volt, mikor a társaság a fütől az apához ment át, hogy az általa fényesen megfuttat 68 év felett örömeink adjon kifejezést és őszinte szívből jövő kívánsá-gának, hogy az agg lelkést úgy családja, mint egyháza és városa részére és büszkeségére meg so-káig tartsa meg az Isten. A jó kívánságot, melynek Balogh János volt ajtszitelgők nevében a tolmá-eselőja, szívből, minden utógondolat nélkül ösz-tjük mi is. De teljesen ösz-tjük, mert nagy-on találónak tartjuk, a választ is, amelyet a megisztelt agg lelkész az üdvözlésre adott és amely, szintén a Szentesi Lap szer-int abból állott, a mai közéleti viszonyokra jellemzően: *„A megbecsültetét köszönöm, a becsületet pedig ajánlom.”* Abban a feltevésben, hogy a nagytisztelűt úr a *becsületet* kizárólag a közéleti hű-delemben való alkalmazásra aján-lotta és értette, valóban jobb helyre nem igen címezhetné volna az in-tést, (melyet mindenkinek megszívlelésre aján-lunk), mint a nála jart tisztelgőkhoz.

— **Egyeti hír.** A szentesi jótékony nőegylet a f. hó 10-én délután tartott vá-lasztmányi ülésében véglegesen alkalmazta kisdödményjában, a Hugycz Elíz elhalá-lozása folytán megüresedett óvónői állásra, az eddigi helyettes övönőt, Urin kisasszonyt, aki helyettesi minőségében az egylet bizalmát kiérdemelte. Egyidejűleg az elhalálozott óvónő temetési költségeinek fedezésére, annak egy havi fizetését utalta ki a választmány, családja részére.

— **A sürgető beadvány.** Nagy sajná-lattal voltunk kénytelenek, lapunk f. évi 91. számában meghazudtolni a Szentesi Lap f. évi 134-ik számának azon állítását, hogy Sima Ferenc és társai a fo-gyasztási adóügyben irásosan követelték a közgyűlésnek sürgős összehívását — és fel is hívtuk polgártársainkat, akik szavunkban nem híné-nek, hogy ám tekintsék be a városi iktató könyvet, meg fognak bizonyosodni arról, hogy állításunk igaz és olyan értelmű va-gy tárgyirásos beadvány, amilyent a Szentesi Lap említt, so-hasem lett beadvány. A tisztelget-mélt(?) újság erre, a f. évi 136-ik szá-mában visszaharítja ránk a hazudozás vádját, mondván, hogy az a nevezetes beadvány november 1-én lett beiktatva. Utána jartunk hát újból a dolognak és megtudtuk a követ-kezőket: November 1-én 2343 beadványi szám alatt be van iktatva a tanács iktatóba Sima Ferenc és társai föllebbezése a fo-gyasztási adóberlet tárgyában hozott 2287 891. sz. tanács határozat ellen, amely szerint a tanács 38000 forint volt újra felajánlhatónak a fogy. adóberletért, kiküldvén a szegedi pénzügyigazgatósággal való tárgyalásra 2 tanácsigot, ezek közt a polgármestert. Ta-nácsai határozat folytán ez a föllebbezés 4975. beadványi szám alatt lett iktatva az el-nöki iktatóba, hogy a polgármester a fölleb-bezésnek a közgyűlés elé terjesztésére nézve a szükségeseket megtehesse. Ebben a bead-ványban a föllebbezők többek közt a z t i s k é r i k, h o g y föllebbezéstik azonnal terjesztessék a közgyűlés elé; de azt, hogy direkt e miatt egy közgyűlést hívassék sürgősen össze, egy szóval sem kéri, aminthogy annyian, ahányan e föllebbezést aláírták, ezt joggal nem is kérhették volna. A föllebbezés, a kérelem értelmében, a legközelebbi közgyű-lés trágysorozatába fel is van most véve. De ez nem zárja ki azt, hogy a Szentesi Lap e valótlanúságot ne mondott legyen új-fent ebben is.

— **Eljegyzés.** Lövy Ferenc, helybeli fiatal bádógymester, a f. hó 7-én tartotta eljegyzését Szabadkán Páris Hermina kis-asszonnyal.

— **Örökbecfoadás.** Egy 8 éves egész-séges iskolásfiú gyermeket, gyermektelen földmives vagy iparoscsalád azzal magá-hoz vehet, esetleg örökbe is fogadhat. Tu-dakozódhatni ez iránt a városi levéltári hi-vatalban.

— **Németnyelv-oktatás.** Deutsch Miksa, a helyb. izr. elemi népiskola szép kép-zettségű igazgató tanítója, gimnáziumi tanulók részére német nyelvi magánoktatást ad. Erre vonatkozó hirdetését, melyet melegen aján-lunk az érdeklődők figyelmébe, lapunk mai számában közöljük.

(1) **Fekete, fehér és szines selyemsző-veketek,** egy színbén vagy mintázottan, méterjét 60 krtól 15 ftt 65 krig (mintegy 240 különféle minőség és 2000 különféle szín és mintában) öltözék vagy szőszárma portó- és vámmentesen szétkül Hseneberg G. (es. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Min-ták azonnal küldetnek. Levelekre 10 kros leveléjre teendő.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Máteffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Üzleti értesítés.

Nyíri Gerzon hatóságilag enge-délyezett nagy vegelőadásból na-gyobb mennyiségű rőfősárúk s téli kendők vannak még raktáron, melyek gyári áron alól kaphatók. Dr. Pola-csek Albert ügyvéd úr háza átellenében lévő saját házában, úri-útca 137. sz. a.

Gimnáziumi tanulók figyelmébe!

Naponkint 4—5-ig lakásonom a német nyelvben, jutányos áron oktatást adok. — Bövebben Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében.

DEUTSCH MIKSA,
tanító.

1
2807. tkv., 1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág, mint telek-könyvi hatóság közhírre teszi, hogy Szabó Ferenc végrehajtatónak Kiss Katalin Pleskó Andrásné végrehajtást színdevő elleni 50 frt tőlekövetelés és járuléka iránti végre-hajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbírószág) területén lévő, Szentes városi határában fekvő, a szentesi 581. sz. jtkb. A 7 634. rsz. a. foglalt ház és udvarból Kiss Katalin Pleskó Andrásné illető részre illetve a végrehajtási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra o. é. 226 frtban — továbbá az ugyanazon tkb. A 7 12448. rsz. a. foglalt 1°/₁₀₀ hold ter-eperjesi kaszálóból ugyancsak Kiss Katalin Pleskó Andrásné illető részre — illetve a végreh. törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra 84 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi november hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor, ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték-papírban letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíró-ságnál előlegesen elhelyezésről kiállított szá-bálszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírószág tkvi hatóságánál 1891. évi szept. hó 10. napján.
TEMESVÁRY, kir. aljárásbíró.